קלח א מיי׳ פ״ד מהל׳

סמג עשין סז סח טוש"ע ח"מ סימן שלו סעיף ח

וסיתן שתו: קלט ב ג תיי' פ"ח שם

הלכה ז סמג שם הלכה ז סמג שם טוש"ע ח"מ סימן שפט

: סעיף

מעיף .. קבו ד ה מיי׳ שם הלי ח טוש״ע שם סעיף יה:

המא ו מיי שם הלכה ט

:37

המב ז מיי שם הלכה ח

שם סעיף יא:

קבוג ח מיי שם טוש"ע

:סס מעיף יט

קמד ט מיי׳ שם הלכה ט

תורה אור השלם

1. כּי יבער אישׁ שׂדה אוֹ

ַבֶּרֶם וְשִׁלַּח אֶת בְּעִירוּ בָּרֶם וְשִׁלַּח אֶת בְּעִירוּ וּבָעֵר בִּשְׂדֵה אַחַר מֵיטַב

שְׁבֵהוּ וּמֵיטַב בַּרְמוּ יְשַׁלֵם: שמות כב ד

רבינו חננאל (המשר)

טוש"ע שם סעיף יג

טוש"ע שם סעיף

ועיין במ"מ טום"ע

מקי ממון הלכה

ומומפחל פ"או. ב) [לקמן טו: טו. יח. כד: מתם. ג) וברכות לו. וש"נם. כב], ו) בס"א: כרה"ר, ועייו (ז במ"ל: כרה"ר. ק) וועייו חוספות לקמן טו. כולה],

גליון הש"ם

גבו' ובפירוקא דאביי פליגי. עי' לקמן דף טו ע"ל תוס' ד"ה כולה ר"ט: אין דהא א"ל שמואל כו'. לקמן דף טו ע"ב ודף לו :ש"כ

רבינו חננאל קבילו עלייהו נטירותא ['] דנזיקיז. דמרי תורא משלם לשומרין תם חצי נזק ומועד נזק שלם. ואם קיבלו עליהן גם שמירת נזקין בעל השור פטור, דיכיל למימר להו למימר להו אלו אזיק לאחריני אתון בעיתו לשלומי השתא דאזיק לתורא דידכו בעינא וכיוז לכו. למולרמי שקיבלו השומרים שמירת נזיקין, נפרץ ביום ויצא חייביז השומרים. נפרצה פטור. והזיקה ויצתה יאקשי על ר' אלעז' הא דתני רב יוסף חצר השותפין והפונדק חייב בה על השן ועל הרגל. ופריק במיוחדת לזה ולזה לפירות ולא לשוורים. דאי לא תימ׳ הכי. הא דתניא ד׳ כללות היה ר' שמעון בן אלעזר אומ' בנזקין, כל שהוא רשות לניזק ולא ילא לניזק, פטור בכל. לזה ולא לניזק, פטור בכל. לזה ולזה כגוו חצר השותפיו וצה השוניין הבקעה, פטר בה על השן ועל הרגל. קתני מיהא פטר בה על השן ועל הרגל, קשיין אהדדי. אלא הא דתני ר' שמעו' בחצר המיוחדת לשניהן בין לפירות בין לשוורים. והתני רב יוסף בחצר המיוחדת לשניהם לפירות ולא לשוורים, ופשוטה היא. ואמרי' כיון דשנית להו למתניתא. שני נמי דחייב על השן ועל הרגל בחצר המיוחדת לפירות בחצו המיוחות לפיוחת ולא לשוורים, ור' אלעזר דפטר בחצר המיוחדת לפירות לשתיהז. לשתיהן, לפירות ולשוורים. ואם תמצא לומ׳ פליגי, בקשיא דר׳ ירא דאמ׳ כיוז דמיוחדת אביי כיוז דאינה מיוחדת אביי כיון דאנה מיחודת לשוורים שדה אחר קרינא ביה. ר' אלעז' כר' זירא ורב חסדא כאביי. גופה. . בן אלעזר [אומר, בנזיקין] כל שהוא רשות לניזק ולא למזיק חייב בכל. דייקינן מדלא קתני חייב על הכל

ולא קבל עליו שמירס נוקיו. אם יזיק הוא את אחרים: איני והא דלא קבל עליה שמירת נוקיו. ואם תאמר כיון דלא קביל עליה מני רב יוסף. אדרבי אלעזר פריך: והפונדק. בית גדול שרגילין אורחים ואכסנאין ללון בו ואם הזיק זה את זה חייב אשן ורגל ולא הוי כרה"ר דהואיל ואינו מיוחד לבני רשות הרבים אלא לאותן

> הדרין בו כשדה די אחר קרינן ביה שהרי ע"י שכירות הם דרים שם: ומסברא דמתניתא לא פליגי. דליכא ברייתא דהאי כוותי והתניא ד' כללות כו': חייב בכל. לקמן מפרש שאפילו קרן תמה משלם נזק שלם הואיל ונכנס לרשותו והזיקה: פטור מכל. דאמר ליה תורך ברשותי מאי בעי: על השן ורגל. דלא קרינן ביה בשדה אחרים דמשמע שיהא מיוחד לניזק אבל על הנגיחה ועל הנגיפה והנשיכה והרבילה והבעיטה שהן תולדותיו של קרן תם משלם חלי נזק דכרה"ר הוא שהרי לשניהן רשות בו: לא לוה ולא לוה. מפרש להמיה דאינו של שניהן אלא של אחד מהן של ניזק: חייב בה על השן ועל הרגל. נ"ש: ועל הנגיחה כו'. ולקמן פריך הא תנא רישא דבחלר הניזק אפילו קרן תמה משלם נ״ש: פטור בה על השן ועל הרגל. והיינו כר׳ אלעזר: וקפריך גמרא קשיא אהדדי: כי סניא ההיא. דפטור: בחלר המיוחדת לוה ולוה. לפירות ולשוורים דהויא ליה חלר השותפין לגבי שן ולגבי קרן הלכך בשן פטור ברה״רוי ובקרן תמה ח"ל ברה"רו משלם: ודרב יוסף בחלר המיוחדת כו'. דהויא חלר הניוק שלה היה לו להכנים שם שוורים ולא דמי לרה"ר: פונדק אינו מיוחד לשוורים לפי ששם מונחת פרגמטיה של סוחרים ואינן מניחין ליכנס שם שוורים שלא ידחפו ויטנפו כליהם: :סתם בקעה רועים שם שוורים בעינן שדה חחר וליכח. שהרי יש למזיק רשות בה להכנים פירותיו: שדה חחר קרינן ביה. שהרי נכנס שלה ברשות שלה היה לו רשות לשוורים: אמוראי נמי לא פליגי. דהא דרב חסדא בשאינה מיוחדת לשוורים ודרבי אלעזר במיוחדת אף לשוורים: בקושיה דר' זירה ופירוקה דאביי. ובחלר המיוחדת לפירות ולא לשוורים רב חסדא כאביי דכיוו דאינה מיוחדת לשוורים שדה אחר קרינא ביה ורבי אלעזר כרבי זירא כיון דיש למזיק רשות בה לפירות לא קרינא ביה שדה אחר: חייב על הכל

> לא קתני. דליהוי משמע על השן

ולא קבל עליו שמירת נזקיו אי הכי אימא סיפא נפרצה בלילה או שפרצוה לסטים ויצתה והזיקה פטור הא ביום חייב הא לא קבל עליו שמירת נזקיו הכי קאמר "אם קבל עליו שמירת נזקיו חייב נפרצה בלילה או שפרצוה לסמים ויצתה והזיקה פמור איני והא תני רב יוסף חצר השותפים והפונדק חייב בהן על השן ועל הרגל תיובתא דרבי אלעזר אמר לך רבי אלעזר ותסברא מתניתא מי לא פליגי והתניא יארבעה כללות היה ר' שמעון בן אלעזר אומר בנזקין יכל שהוא רשות לניזק ולא למזיק חייב בכל ידמזיק ולא לניזק פמור מכל ילזה ולזה כגון חצר השותפים והבקעה פשור בה על השן ועל הרגל על הנגיחה ועל הנגיפה ועל הנשיכה ועל הרביצה ועל הבעימה תם משלם חצי נזק מועד משלם נזק שלם לא לזה ולא לזה כגון חצר שאינו של שניהם חייב בו על השן ועל הרגל על הנגיחה ועל הנשיכה ועל הנגיפה ועל הרביצה ועל הבעימה תם משלם חצי נזק

לא משמע הכים: אי הכי ארבעה שלשה הוו. בשלמה לשמוחל דמוקי רישה רבי טרפון וסיפה רבנן הלטריך סיפא לאשמועינן לאפוקי מדרבי טרפון אלא לרבינא לא גריכא כלל דלגבי שן הוי חלר הניזק שמעינן מכל שהוא רשות לניזק וקרן ברה"ר שמעינן מחלר השותפין והבקעה:

פשיטא דתם משלם חלי נזק ומועד משלם נזק שלם ויש לומר

דשואל גופיה סלקא דעתך שקבל וליפטר משאיל: ביל דא פדיגי. הוי מצי לאוקמי

ההיא דרב יוסף לא לוה ולא לוה

לחד. ר"ת גרים לא לזה ולא

לשוורים ולפירות דחד:

לא לוח ולא לוח לפירות אלא

לזה לשוורים דגבי שן הויא חלר

הניזק שהזיק פירות אבל גבי שוורים

ה"ל קרן ברה"ר כיון שלא היה להם ליכנס ול"ג כמו שכתוב

בספרים ולזה ולזה לשוורים דא"כ

גבי שן לא היה לו ליחשב חלר

הניזק כיון שיש רשות לכל חד וחד

להכנים שם שורו כדמוכח לעיל ולח

בעי לאוקמא לזה ולזה לפירות ולא

לשוורים דלא כר׳ זירא ועוד דלישנא

דסלקה דעתך דשמירת נוקין דעלמה לה קביל הבל הנוקין לתורה

רשות

דמשמע על הרז ועל השז בכל דמשמע בכל הנזק, שמעינן מינה דלר' טרפון היא דאמ׳ קרן בחצר הנִיזק נזק שלם משלם. והא דר׳ טרפון בפרק רוא זו טופון בפוק כיצד. ודייקי׳ תוב מסיפא דקתני לא לזה ולא לזה, אלא דחד מינייהו והוא דניזק וקתני תם משלם חצי נזק. רישא ר' טרפון וסיפא רבנן. אין, האמ׳ ליה שמואל לרב יהודה שבוק מתני׳ ותא בתראי, פירושו בשמועה שאחרי המיוחדת לפירות לאחד לבדו, ולגבי קרן הויא לה רשות הרבים. ואקשי׳ עליה אי הכי ד׳ כללות ג׳ הוו, לניזק ולא למזיק חייב בכל. למזיק ולא לניזק פטור בכל. לזה לניזק פטור בכל. לזה לפירות חייב בכל א). ולשניהן לשוורים תם משלם חצי נזק ומועד משלם נזק שלם הנה ג'

א) נכאה דכוונת הר"ח לומר. שהחלר מיוחדת לפירות רק לאחד מהם, הגם שהוא חלר השותפין. ואו חייב המזיק על הכל, היינו שן ורגל. וכן היכא שהחלר הוא רשות לשניהם לשוורים.

מועד משלם נזק שלם קתני מיהת חצר השותפין והבקעה פטור בה על השן ועל הרגל קשיא אהדדי כי תניא ההיא "בחצר מיוחדת לזה ולזה בין לפירות בין לשוורים ההיא דרב יוסף יבחצר מיוחדת לפירות ואינה מיוחדת לשוורים דלגבי שן הויא לה חצר הניוק דיקא נמי דקתני הכא דומיא דפונדק וקתני התם דומיא דבקעה שמע מינה מתקיף לה רבי זירא כיון דמיוחדת לפירות הא בעינן יובער בשדה אחר וליכא א"ל אביי כיון דאינה מיוחדת לשוורים שדה אחר קרינא ביה א"ל רב אחא מדיפתי לרבינא לימא מדמתניתא לא פליגי אמוראי נמי לא פליגי אמר ליה אין ואם תמצא לומר פליגי בקושיא דרבי זירא ° ובפירוקא דאביי פליגי: גופא ארבעה כללות היה רבי שמעון בן אלעזר אומר בנזקין כל שהוא רשות לניזק ולא למזיק חייב בכל על הכל לא קתני אלא חייב בכל בכולי נזק מני סרבי מרפון היא דאמר משונה קרן בחצר הניזק נזק שלם משלם אימא סיפא לא לזה ולא לזה כגון חצר שאינו של שניהם חייב בה על השו ועל הרגל מאי לא לזה ולא לזה אילימא לא לזה ולא לזה כלל אלא דאחר והא בעינא ובער בשדה אחר יוליכא אלא פשיטא לא לזה ולא לזה אלא דחד וקתני סיפא תם משלם חצי נזק ומועד משלם נזק שלם אתאן לרבנן דאמרי "משונה קרן בחצר הניזק חצי נזק הוא דמשלם רישא רבי מרפון וסיפא רבנן 9 אין דהא אמר ליה שמואל לרב יהודה ישיננא שבוק מתניתין ותא אבתראי רישא רבי טרפון וסיפא רבגן רבינא משמיה דרבא אָמר כולה רבי טרפון היא ומאי לא לִזה ולא לזה לא לזה ולא לִזה לפירות אלא דחד לזה ולזה לשוורים "דלגבי שן הויא לה חצר הניזק לגבי קרן הויא לה רשות הרבים א"ה ארבעה שלשה הוו אמר רב נחמן בר יצחק

והרגל ועל הקרן אלא חייב בכל דמשמע על הקרן אע"ג שהוא תם אתא לאשמועינן דחייב נ"ש: רבי ערפון היא דאמר. לקמן בפרק כילד (דף כד:): משונה קרן בחלר הניזק נ"ש משלם. קרן תמה וכל תולדותיה קרי משונה הואיל ושינו את וסתן שלא היו דרכן לכך: אלא דאחר. שאינו לא ניזק ולא מזיק וקתני חייב על השן והא בעילן שדה אחר: אלא דחד מינייהו. כלומר דניזק: הא א"ל שמואל לרב יהודה כו'. לקמן [טו:] גבי חמשה תמין: שבוק מסניסין. לא תטרח לשנויי כחד חנא: **וחא אבחראי**. ואימא כוותי דאוקי אנא רישא רבי טרפון וסיפא רבנן וד' כללות דקאמר ר"ש תרי מינייהו בחד דוכתא חד כר" טרפון וחד כרבנן: אלא דחד. דניזק: דלגבי שן הויא חלר הניזק. וחייב המזיק בנזקי שן שהרי לגבי פירות אינה אלא דניזק: ולגבי קרן הויא רה"ר. שהרי ברשות הכנים שם שורו ומשום הכי הוא משלם חלי נזק ותו לא: ג' כללות הוו. דהאי כללא בתרא שמעינן ליה מקמחי דכיון דלגבי שן הויא חור הניוק למה ליה למחני חייב על השן הא חנה ליה רשא כל שהוא רשות לניוק ולא למויק חייב בכל וקרן בחזר השותפין הא תנא ליה רישא כגון חזר השותפין והבקעה על הנגיחה ועל הנגיפה תם משלם חזי נוק: